

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2022

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kasvun ja oppimisen lautakunta 18.1.2022

KUOPIO

Sisällysluettelo

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kaupunginvaltuuston 13.12.2021 päätös	1
---------------------------------------	---

Käyttösuunnitelma 2022 materiaali:

Vastuualueiden toimintaympäristö ja sen muutokset, toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset, henkilöstösuunnittelu sekä tavoitteet ja toimenpiteet

- Varhaiskasvatuspalvelut 3
- Perusopetus- ja nuorisopalvelut 8
- Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö 15
- Kasvun ja oppimisen tuen palvelut 21

Määrärahojen jako vastuualueittain	24
------------------------------------	----

Tuloslaskelmat vastuualue-/palveluprosesseittain	25
--	----

Henkilöstösuunnitelma	27
-----------------------	----

Mittarit	28
----------	----

Taiteen perusopetuksen avustukset	30
-----------------------------------	----

Investoinnit	
• Investointiosan erittely	31

Talousarvion sitovuus	32
-----------------------	----

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta ja lain edellyttämät mitoitusvaatimukset nostavat järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstön ja uusien ja peruskorjattavien tilojen myötä.

Asukasmäärän kasvaessa palvelun tarve lisääntyy kaikissa palvelualueen palveluissa, mutta kasvu on alueellisesti epätasaista. Kasvu painottuu pääasiassa eteläiselle kaupunkialueella ja eteläiselle maaseutualueelle.

Varhaiskasvatuksen osalta lapsimäärän kasvua palvelussa on rajoittanut edelleen koronaepidemia. Työllisyystilanteen paraneminen lisää palvelun tarvetta ja lisäksi syntyvyyden lasku on taittunut. Varhaiskasvatusmaksujen alennus toteutettiin 1.8.2021 alkaen, jolla tavoitellaan valtakunnallisesti myös osallistumisasteen kasvua.

Perusopetuksen oppilaiden kokonaismäärän ennakoitaan vähenevän noin 30 oppilaalla, mutta alueiden väliset erot ovat merkittävät. Eteläisellä, koillisella ja läntisellä kaupunkialueella oppilasmäärien ennakoitaan kasvavan noin 120 oppilaalla.

Palveluverkoston ja opetusresurssin tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen palvelukulttuurin kehittäminen ja alueiden tarpeet.

Oppivelvollisuuslaki tuo mukanaan uusia velvollisuuksia opetuksen järjestäjälle ja kunnalle. Henkilöstölisäyksiä tarvitaan tehostettuun perusopetuksen jälkeiseen ohjaukseen, vaille opiskelupaikkaa olevien oppivelvollisten palvelujen koordinointiin, opiskelupaikan etsimiseen sekä maksuttomaan toisen asteen koulutukseen liittyvään laitteiden ja materiaalien hankintaan ja hallintaan.

Lukiokoulutuksen uusi opetussuunnitelma otettiin uuden lukiolain myötä käyttöön 1.8.2021 alkaen. Sen myötä opiskelijalla on oikeus tukeen opiskelussaan ja lisäksi opinto-ohjaukseen vuosi opiskelujen päättymisen jälkeen. Perusopetuksessa erityisen tuen lainsäädäntöä ollaan uudistamassa, mikä edellyttää erityisopetusresurssin tarkastelua vuodelle 2022.

Hallituksen lakiesityksen mukaan kuraattori- ja psykologipalveluihin on tulossa sitovat henkilöstömitoitukset. Esityksessä vahvistetaan opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalveluita kouluissa ja oppilaitoksissa. Tavoitteena on varmistaa, että oppilaat ja opiskelijat saavat oppilashuollon ennaltaehkäisevää tukea sekä varhaista apua yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamisalan piiriin kuuluvassa opetuksessa tulisi olla vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta kohti. Uudistus on aikataulutettu siten, että kuraattorien osalta lakimuutos tulisi voimaan 1.1.2022 ja psykologiensa osalta 1.8.2023. Kuraattorien osalta tämä tarkoittaa vuodelle 2022 kahtatoista kuraattoria.

Sähköisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttöä osana varhaiskasvatusta, opetusta ja oppimista kehitetään. Tavoitteena on, että lapset/oppijat ovat digitaalisia ja heillä on yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilökunnan digiosaamista päivitetään jatkuvasti ja tavoitteen toteutuminen edellyttää myös uusia laitehankintoja ja vanhojen laitteiden uusimista.

Lasten ja nuorten sekä henkilöstön digitaalinen verkostoituminen kannustetaan. Maahanmuuttajille annetaan kohdennettuja palveluja ja tukea. Käynnistetään esiopetuksessa valmistava opetus, jolla tuetaan maahanmuuttajien lasten suomen kielen taitoa ja edistetään kouluvalmiuksia. Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi kehitetään kansainvälistä kasvun ja oppimisen polkua varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Lisäksi hyödynnetään CIMON Erasmus + ohjelmaa kansainvälisessä toiminnassa.

Nuorten vapaa-ajan digitalisoituminen vaatii nuorisopalveluilta työn suuntaamista digitaalisten nuorisopalveluiden kehittämiseen enenevässä määrin. Samoin alueilla ns. jalkautuminen ja liikkuvaan nuorisotyöhön hankitun Wauton (nuorisotila pyörillä) avulla tavoitetaan myös niitä nuoria, jotka eivät käy tai joiden ei ole mahdollista käydä nuorisotiloilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Väestöennusteiden mukaan kouluikäisten lasten määrä vähenee haja-asutusalueilla, joilla lapsi- ja oppilasmäärät ovat pieniä. Tällä on vaikutuksia laadukkaaseen kasvatukseen ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseen, kustannuksiin ja haasteisiin saada osaavaa henkilökuntaa. Varhaiskasvatuksen opettajien, erityisopettajien ja psykologiensa rekrytointi on myös haasteellista.

Palveluverkostoa ja sen palvelevuutta tarkastellaan jatkuvana prosessina. Tarkastelussa seurataan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta. Osallistutaan aktiivisesti dynaamisen ja ajantasaisen palveluverkostotyön kehittämiseen. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistetään.

Varhaisen tuen kysyntä kasvaa, vaikka mielenterveysongelmia ei tilastollisesti ole juuri aikaisempaa enemmän. Perheiden ja nuorten valvetuneisuus palveluista on lisääntynyt. Tavoitteena on kehittää toimintamalli, jossa jatkuvaan kysynnän kasvuun pystytään vastaamaan varhaisessa vaiheessa. Lasten ja nuorten palvelujen kehittämiseksi käynnistettiin Yhteinen aika -toimintamalli (Perhekeskus), jota kehitetään edelleen.

Koulutuspoliittinen ohjelma uudistetaan varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen yhteiseksi toimintaa ohjaavaksi asiakirjaksi, kasvatus- ja koulutuspoliittiseksi ohjelmaksi.

Oppimisen palveluissa toiminnan painopisteenä on kestävän elämäntavan edistäminen, kuten kestävä ruokailu ja etäopetuksen mahdollisuuksien kehittäminen.

Koronatilanteen jatkuessa kiinnitetään toiminnassa huomiota oppilaiden hyvinvoinnin ja kouluun kiinnittymisen edistämiseen. Toimintaympäristön voimakas muuttuminen edellyttää henkilöstön osaamisen kehittämistä. Hanke- ja digiasioiden merkitys ja määrä on kasvanut. Niiden hallintoa varhaiskasvatuksessa ja opetuspalveluissa on välttämätöntä kehittää.

Digitaalinen oppimisympäristö on jokaisen lapsen/oppijan ja opettajan aktiivisessa käytössä. ICT- ja AV-tekniikkaa ylläpidetään ja päivitetään niin, että se tukee pedagogisia ratkaisuja varmistaen tietoturvallisen ja ajanmukaisen käytön yhä laajemmin ja tasapuolisemmin kaikilla luokka-asteilla sekä varhaiskasvatuksessa. Opettajia, varhaiskasvattajia ja muuta henkilökuntaa koulutetaan systemaattisesti ja heitä osallistetaan digitaalisen oppimisympäristön jatkuvaan kehittämiseen sekä erilaisten sovellusten ja digitaalisten työkalujen tietoturvalliseen käyttöönottoon ja hyödyntämiseen opetuksessa.

Lukioiden yhteistoimintaa tiivistetään ja kehitetään digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatuuden turvaamiseksi. Lumit-lukion rakentuessa sen kalustusta ja välineistöä sekä yhteistyömuotoa Lyseon lukion kanssa suunnitellaan.

Yhdessä tekeminen verkostoissa on yksi painopiste toiminnassa. Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin kasvatusta, oppimista ja opetusta edistäviin verkostoihin. Integroidutaan aikaisempaa paremmin paikalliseen lähiyhteisöön (yritykset, kolmas sektori, asukasyhdistykset ym.). Innovaatioita ja uuden kehittämistä edistetään kokeilukulttuurilla.

Taidelukio Lumitin uusi koulurakennus Kuopionlahdella valmistuu ja otetaan käyttöön kesällä 2022. Keskustan uusi 2-sarjainen alakoulu (0-6) aloittaa toimintansa peruskorjatussa Niiralan koulukiinteistössä elokuussa 2022. Rajalan koulun laajennus valmistuu kesällä 2022. Alavan päiväkodin tavoiteaikataulu on vuoden 2022 lopussa, mikä tarkoittaa käyttöönottovaiheen jakautumista vuosien 2022-2023 vaihteeseen.

Syvänniemen 2-ryhmäisen päiväkodin ja 1-sarjaisen alakoulun (0-2 lk.) rakentaminen alkaa vuonna 2022. Riistaveden yhtenäiskoulun toteutussuunnittelu etenee ja lähtökohtana on, että koulu on valmis 1.8.2023. Pirtin koulun (0-6) toteutussuunnittelu jatkuu vuonna 2022. Keskustan yläkoulun/yläkoulujen hankeratkaisun suunnittelu jatkuu vuonna 2022. Vehmersalmen Majakan hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2022. Särkiniemi-Jynkkä-alueen päiväkotien hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2022. Puisto-kaupungin päiväkotien hankesuunnittelu/toteutussuunnittelu 2022. Saarikellon päiväkodin hankesuunnittelu/toteutussuunnittelua jatketaan 2022. Health City-alueelle valmistuu 2022 vuokrapäiväkoti, jonne on tarkoitus siirtää keskusta-alueen vuoropäiväkotitoiminta.

Eteläisellä alueella erityisesti Pirtin, Hiltulanlahden ja Martti Ahtisaaren koulun oppilasmäärä kasvaa edelleen ja koulut tarvitsevat lisätilaa. Eteläisen alueen yläkoululaisten oppilasmäärän kasvuun on varauduttava.

Henkilöstösuunnittelu

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitteluun ja henkilötyövuosien kasvattamiselle tuovat paineita varhaiskasvatuspalveluissa varhaiskasvatustarpeen muutos, joka liittyy lapsen tuen vahvistamiseen varhaiskasvatuksessa. Lakimuutos lisää paineita/tarvetta mm. varhaiskasvatuksen erityisopettaja resursseihin. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta oppivelvollisuuslain muutokset lisäävät paineita oppilaanohjauksen ja ohjaamisen resurssointiin. Kasvun ja oppimisen tuen osalta lisäpainetta vuodelle 2022 tuo velvoittava mitoitus kuraattori- ja psykologipalveluihin. Kuraattoreiden osalta 1.1.2022 alkaen.

Hallinnon uudistamiseen ja toimintojen järjestelyyn liittyvä kaupunkitasoinen Haltuun-hanke ei lähtökohtaisesti vaikuta nykyiseen em. palveluissa olevaan henkilöstöön tai henkilötyövuosiin.

Hanketoimintaan ja projekteihin liittyvän henkilöstön on arvioitu aiheuttavan vuodelle 2022 noin 32,5 htv:n muutoksen (sisältää varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut, lukiokoulutuksen sekä kasvun ja oppimisen tuen palvelut).

KS-2022 materiaali:

Varhaiskasvatuspalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän kasvu lisää palvelutarvetta ja nostaa järjestämiskustannuksia kasvavan henkilöstön ja uusien tilojen myötä. Palvelujen kysyntään vaikutti myös 1.8.2021 voimaan tullut lakimuutos, joka alensi päivähoitomaksuja. Varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä on pyritty lisäämään valtakunnallisesti erilaisilla lakiuudistuksilla ja jatkossakin on odotettavissa toimia, joilla pyritään lisäämään osallistumisasteen kasvua.

Palvelun tarve lisääntyy kaikissa palvelualueen palveluissa, mutta kasvu on alueellisesti epätasaista. Kasvu painottuu lähivuosina erityisesti eteläiselle kaupunkialueelle, mutta kaupungin täydentämiskäytön myötä myös muualle keskeiselle kaupunkialueelle.

Palveluverkosta päivitetään lapsimäärän muutoksen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Lapsimääräennusteet päivitettiin 2021 loppuvuodesta ja jatkossa pääsemme seuraamaan ennusteita Venni-järjestelmästä. DigiPave 2 – kehittämishankkeessa kehitetään uutta digitaalista toimintamallia palveluverkoston suunnitteluun. Palveluverkoston tarkastelussa otetaan huomioon tilojen monipuolinen käyttö, monialaisen palvelukulttuurin kehittäminen ja alueiden tarpeet.

Varhaiskasvatustuki muuttuu 1.8.2022, jolloin kolmiportainen tuki laajenee koskemaan myös varhaiskasvatuksen lapsia. Erilaisten tukimuotojen tarve kasvaa ja varhaisen tuen merkitys kasvaa edelleen. Tavoite on, että varhaiskasvatuspalveluissa on käytävissä riittävästi osaamista ja resurssia varhaiseen ja oikea-aikaiseen tukeen aina tuen tarpeen ilmetessä.

Sähköisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana varhaiskasvatusta lisääntyy. Tavoitteena on, että lapset ovat digitaalisia ja heillä on yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilökunnan digiosaamista päivitetään jatkuvasti. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös laitehankintoja Tieto- ja viestintäteknologian opeuskäytön suunnitelman 2018 - 2022 mukaisesti.

Lasten ja nuorten kansainvälistyminen lisääntyy ja henkilöstö verkostoituu kansainvälisesti. Maahanmuuttajille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia. Työperäisen kansainvälistymisen tukemiseksi tarvitaan panostusta englanninkieliseen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Kansainvälisen päiväkodin sijoittamista kaupunkiin suunnitellaan yksityisenä hankkeena. Vuonna 2021 käynnistettiin valmistavan opetuksen pilotointi esiopetuksessa ja elokuussa 2022 toiminta on tarkoitus laajentaa koko kaupunkia koskeväksi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkosta ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Päivityksessä hahmotetaan alueiden kehitystä ja palvelutarvetta aikaisempia selvityksiä laajemmasta näkökulmasta. Samalla kehitetään myös palvelukonsepteja tilojen yhteiskäytön mahdollistamiseksi ja tilatarpeen optimoimiseksi. Suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistetään. Palveluohjausta keskittämällä parannetaan asiakaspalvelun saatavuutta ja tasalaatuisuutta.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän kasvuun vaikuttaa asukasmäärän kasvun lisäksi huoltajien työ- ja opiskelumahdollisuudet. Iltä- ja viikonloppuhoidon keskittämistä kantakaupungin alueella arvioidaan v. 2022 aikana.

Vuonna 2022 avautuu Mölymäen väliaikainen päiväkotitoiminta ja Mustinlammen päiväkotitoiminta. Elokuussa 2022 Niiralan koulun tiloissa aloittaa kaksi uutta esiopetusryhmää. Alavan päiväkotitoiminta valmistuu vuoden 2022 lopussa ja aloittaa toimintansa vuoden 2023 alussa.

Pedagogisena painopisteenä v. 2022-2025 on vuorovaikutus ja tunnetaidot. Vuosina -22 ja -23 näkökulmana on erityisesti henkilöstön välinen vuorovaikutus. Tähän on suunniteltu toimenpiteenä Provakakoulutuskokonaisuuden aloittaminen.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen arkea ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Tieto- ja viestintäsuunnitelmissa hyväksytyt tavoitteet toteutetaan resurssien puitteissa.

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman kautta tullaan määrittämään toimenpiteitä, joita aletaan toteuttaa v. 2022 eteenpäin.

Henkilöstösuunnittelu

1.8.2021 voimaan tullut henkilöstön ilmoitusvelvollisuus on tuonut esille sijaispulan. Päiväkoteihin palkataan kuusi varahenkilöä lisää.

Lakimuutos lapsen tuen vahvistamiseen tuo painetta palkata lisää erityisopettajia sekä avustajia. Lisäksi muutos lisää hallinnollista työtä. Vuonna 2022 lisätään kaksi erityisopettajaa sekä yksi htv hallintoon.

Palveluohjausta kehitetään olemassa olevilla resursseilla muokkaamalla aluevastaavien päiväkodinjohtajien työnkuvia.

Varhaiskasvatuspalveluissa on aloitettu uuden henkilöstörakenteen mukaisen suunnitelman valmistelu. Valmistelua jatketaan. Lainmukaiseen henkilöstörakenteeseen pääseminen edellyttää mm. henkilöstön vapaaehtoisen kouluttautumisen tukemista. Pedagogisen dokumentoinnin verkkokurssi jatkuu heinäkuun loppuun 2022 saakka varhaiskasvatuksen koko henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen opettajien edellytetään osallistuvan Muksunetti-dokumentointi ja -julkaisu -koulutuksiin. Lasten hätäensiapu- ja alkusammutuskoulutukset jatkuvat. Aggressiivisesti käyttäytyvien lasten määrän kasvun johdosta järjestetään Avekki-koulutusta.

Hoito- ja kasvatushenkilöstöä tarvitaan lain mukainen määrä, joten henkilöstövähennyksiä ei voida tehdä niin kauan kuin lasten määrä ei vähene. Vuonna 2022 lasten määrän ennustetaan vielä kasvavan.

Varhaiskasvatuspalvelut

KS-2022

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Turvataan osaavan työvoiman saatavuutta.	Varhaiskasvatuksen rekrytointiyksikkö tehostaa rekrytointimarkkinointia ja oppilaitosyhteistyötä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kuopion asema koulutuskaupunkina vahvistuu.	Kuopiossa laaditaan kasvatus- ja koulutuspoliittista ohjelmaa, jonka tavoitteena on varmistaa laadukas kasvatus ja opetus sekä tukea lasten ja nuorten hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toisen asteen opintojen loppuun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon.	Osallistutaan valtakunnalliseen kuntaliiton kuntatyönantajaverkostoon, jossa on mukana myös KT: n edustus. Lisäksi osallistutaan OPH: n varhaiskasvatuksen verkostoihin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Päiväkodit ja perhepäivähoito kuuluvat Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriarhythmi säännöllistyy	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille järjestetään Nepsy-koulutusta ja Provaka-koulutus on suunnitteilla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Varhaiskasvatus osallistuu perhekeskusverkostoon ja Yhteinen aika - toimintamalliin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Päiväkoteihin otetaan työkokeilijoita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Arjen turvallisuus vahvistuu.	Päiväkotien turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. Omavalvontasuunnitelma valmistuu 2022 jokaiselle päiväkodille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Asukkaita/hoitajia otetaan mukaan kasvatusta- ja koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Kuopolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Palvelut pyritään järjestämään pääsääntöisesti lähipalveluna.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Pyritään lisäämään Vihreä lippu- ympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien ja peruskoulujen määrää.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiyksikkö kehittää työnantajakuvaa ja tehostaa rekrytointia.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Jatketaan päiväkodinjohtajien prosessikoulutusta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Varhaiskasvatuspalveluiden sähköisen asiainnin kehittäminen jatkuu asiakastietojärjestelmän kehittämisen kautta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.	Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.	Osallistutaan suunnitteluun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän ja palvelujen kysynnän kasvu lisäävät palvelutarvetta perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa.

Vuonna 2022 perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan kasvavan hieman. Oppilasmäärän muutokset kuitenkin jakautuvat Kuopion alueiden välillä epätasaisesti ja painottuvat erityisesti kaupunkialueelle. Oppilasmäärä kasvaa erityisesti eteläisellä ja keskustan alueilla sekä Päivärannan, Länsi-Puijon ja Kettulan alueilla. Maaseutualueella oppilasmäärä vähenee ja alueella asuvien alle kouluikäisten lasten määrän perusteella väheneminen nopeutuu seuraavan viiden vuoden aikana. Palveluverkosta tulee päivittää lapsi- ja oppilasmäärän muutoksen, palveluverkoston kehittämisen ja tilojen käytön tehostamisen näkökulmasta. Alueiden tarveselvitykset tulee tehdä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Tarveselvitysten yhteydessä selvitetään myös alueiden muuta palvelutarvetta. Palveluverkoston selvittämistä varten on juuri saatu uudet väestöennusteet ja uusi työkalu käyttöön.

Nuorten määrän kasvu näkyy myös nuorisopalveluissa. Myös nuorisopalveluissa kasvua on eniten eteläisellä alueella. Kasvava lasten ja nuorten määrä sekä pandemian aiheuttama tilanne lisää nuorisopalvelujen tarvetta.

Korona-pandemia ja lasten- ja nuorten psykiatrisen hoidon huono tilanne viime vuosina on lisännyt lasten ja nuorten oireilua koulussa. Erilaisten tukimuotojen tarpeen kasvuun pyritään vaikuttamaan ennalta ehkäisevällä toiminnalla ja oikea-aikaisella ja riittävällä puuttumisella, jotta oppilaiden ja perheiden haasteet eivät pääse vaikeutumaan entisestään ja aiheuta tarvetta kalliimpiin korjaaviin tukitoimiin. Koronavuodet tulevat todennäköisemmin lisäämään tuen tarvetta jatkossa. Lukuvuodelle 2021 – 2022 Kuopion saama perusopetukseen valtion koronasta aiheutuneen poikkeustilanteen haittojen korjaamiseen tarkoitettu erityisavustus väheni huomattavasti ja se käytetään vain koronasta pahiten kärsineiden koulujen oppilaiden tukemiseen.

Vuonna 2021 Kuopiossa aloitti perhekeskus, jossa otettiin käyttöön ns. ”yhteinen aika” monitoimijaisen varhaisen puuttumisen tehostamiseksi. Yhteinen aika -toimintamalli ei ole palvellut perusopetuksen tarpeita juurikaan ja aikoja on varattu sangen vähän. Perusopetus ja nuorisopalvelut toteuttaa myös Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmassa ja hyvinvointisuunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä. Koulupäivän yhteydessä toimivia Kuopion harrastamisen mallin kerhoja toteutetaan yli puolella Kuopion peruskouluista. Tavoitteena on lisätä toimintaan osallistuvien koulujen määrää, mikäli rahoitusta saadaan jatkossa enemmän.

Nuorten yhteiskuntatakuun toteutumista ja nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Oppivelvollisuuden laajentaminen on muuttanut ohjaustoimintaa perusopetuksessa ja nuorisotyössä. Opinto-ohjauksen kehittämishankkeella ja koordinoivan opinto-ohjaajan työpanoksella kehitetään uusia käytänteitä perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheeseen. Etsivän nuorisotyön ja Ankkuritiimin havaintojen mukaan yhä nuorempien päihteiden käyttö on lisääntynyt Kuopiossa, mihin pyritään puuttumaan monitoimijaisesti.

Digitaalisten välineiden ja oppimisympäristöjen käyttö osana opetusta ja oppimista lisääntyy. Tavoitteena on, että digitaaliset laitteet ja sovellukset ovat luonteva oppimisen väline, jolloin kaikki saavat riittävät ja yhdenvertaiset valmiudet toimia yhteiskunnassa aktiivisina monimuotoisen median käyttäjinä ja tuottajina. Koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti jokainen opettaja ja oppija toteuttaa osan opetuksesta ja oppimisprosessista tieto- ja viestintäteknologian tuella. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi huolehditaan siitä, että käytössä on riittävä määrä laitteita.

Erillisen hankkeen avulla kehitetään opetuksen digitaalista ekosysteemiä, jossa määritellään hallinnon tason ja koulutason vastuita sekä tuetaan kouluja digitalisaation edistämiseksi. Opetushenkilöstön digitaalisten välineiden käyttöä pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti kehitetään päivittämällä perusopetuksen digitaalkalenterit vuosiluokille 1 – 6 ja 7 – 9 sekä vahvistamalla koulujen omaa pedagogista tukea. Päivityksessä ote-

taan erityisesti huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön Uudet lukutaidot –kehittämishojelman tavoitteet. Nuorten vapaa-ajan digitalisoitumisen vuoksi nuorisopalvelut suuntaavat työtään verkossa tapahtuvaan nuorisopalveluihin aikaisempaa enemmän. Nuorisotyöhön hankitun Wauton (nuorisotila pyörillä) avulla tavoitetaan myös niitä nuoria, jotka eivät käy tai joiden ei ole mahdollista käydä nuorisotiloilla.

Vuoden 2022 aikana päivitetään perusopetuksen kansainvälisyysuunnitelma

Perusopetukseen valmistava opetus järjestetään Rajalan koulussa vuosiluokille 1 – 6 ja Pyörön koulussa vuosiluokille 7 – 9. Valmistavien luokkien lisäksi kehitetään inklusiivista valmistavaa opetusta oppilaan lähikouluissa. Maahanmuuttajalapsille ja nuorille tarvitaan kohdennettuja palveluja ja tukitoimia, joista yhtenä painopisteenä on maahanmuuttajien ohjauksen vahvistaminen sopivimman koulupolun löytämiseksi ja koulupolun jatkuvuuden turvaamiseksi sekä perusopetuksessa että toisella asteella. Nuorisotiloilla kokoontuu useita maahanmuuttajaryhmiä. Ryhmien tavoitteena on muun muassa yhteisöllisyyden ja oman kulttuurin ylläpitäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Palveluverkoston ja palvelutarpeen tarkastelu

Palveluverkosta ja sen palvelevuutta tarkastellaan ja päivitetään jatkuvana prosessina. Perusopetuksen ja nuorisopalveluiden toimintayksiköissä on runsaasti kiireellisiä korjaamis- ja kehittämistarpeita.

Eteläisen alueen oppilasmäärän kasvu näkyy erityisesti Pirtin koulun oppilasalueella ja edellyttää väliaikaisien tilojen lisäämistä 1.8.2022 alkaen. Riistaveden ja Syväniemen koulujen rakentaminen on aloitettu.

Niiralan koulukiinteistön peruskorjaaminen esiopetuksen ja 2-sarjaisen alakoulun käyttöön valmistuu ja uusi koulu otetaan käyttöön syksyllä 2022. Myös Länsi-Puijon ja Rajalan koulujen laajennukset otetaan käyttöön.

Jynkän koululle suunnitellaan lisätiloja nuorisopalveluille ja yhdelle erityisluokalle osana varhaiskasvatuksen hankesuunnittelua.

Nuorisotyön ja -toiminnan lähtökohta on asuinalue. Nuorisopalvelut tiivistää yhteistyötä koulujen kanssa tilojen käytössä nuorten vapaa-ajalla ja osallistuu omalla panoksellaan opetusuunnitelman toteuttamiseen. Ryhmytyksiin, erityisluokka- ja välituntitoimintaan liittyvä yhteistyö jatkuu ja laajenee.

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Hankesuunnittelujen yhteydessä kehitetään uudenlaisia ja ajanmukaisia oppimisympäristöjä ja luodaan oppimisympäristökonseptia yhdessä eri koulujen ja toimijoiden kanssa.

Digitaalinen ympäristö on osa jokaisen lapsen, oppijan ja opettajan arkea, ja tavoitteena on, että kaikilla on käytössään pedagogiikkaa tukeva ajanmukainen teknologia ja tietoverkot. Perusopetuksessa on oppilaslaitteita vuoden 2022 alussa niin, että jokaisessa koulussa on vähintään yksi laite kahta oppilasta kohti. Näiden lisäksi vuoden 2021 aikana on aloitettu 18 eri koululla noin 950 oppilaan pilotti, jossa jokaisella oppilaalla on käytössään oma laite. Tästä pilotista kerätään kokemuksia oppilailta, opettajilta ja huoltajilta.

Nuorisopalvelut organisoidaan uudelleen vuoden 2021 lopussa aloitetun selvityksen pohjalta. Tavoitteena on organisaation toimivuuden ja osallisuuden kehittäminen sekä toiminnan uudistaminen. Nuorisopalveluissa aloitetaan ensimmäisen nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) laadinta verkostoyhteistyössä usean muun kaupungin kanssa. Nuorisopalveluissa tavoitteena on myös digitaalisen median ja teknologian aktiivinen, tehokas ja turvallinen käyttö ja sen kehittäminen. Kehittämistyötä tehdään mm. kaupunkimaisen nuorisotyön

kehittämisverkoston ja Savon Po1nt-verkoston ja osaamiskeskus Verken ja Settlementti Puijolan tyttöjen talon kanssa. Yhtenä tavoitteena Settlementti Puijolan kanssa tehtävässä kehittämistyössä on nuorten tukeminen nettihäirintätilanteissa. Nuorisopalveluissa hyödynnetään kansallista laadullista nuorisotoimen tilaintoimintajärjestelmää.

Lasten, nuorten kasvamisen, oppimisen ja hyvinvoinnin tuki

Erilaisten tukimuotojen tarve ja varhaisen tuen merkitys kasvaa. Kuopion kaupungin perusopetuksen kolmiportaisen tuen kehittämissuunnitelmassa 2018 – 2025 linjataan tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tuetaan oppilaita ennakoivasti ja oikea-aikaisesti, tuen tarpeen ilmetessä. Vuonna 2020 alkanut ja edelleen jatkuva koronaviruksesta johtuva poikkeustila on lisännyt entisestään tuen tarvetta. Lisäksi Kuopion lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden viime vuosien haasteet lisäävät oppilaiden pahoinvointia, joka näkyy kouluissa.

Tasa-arvohankerahoituksella ja korona-avustuksella parannetaan oppilaille varhaista tukea. OTE-malli on vakinaistunut osaksi sairaalaopetuksen toimintaa ja tehostettua ohjausta kehitetään osana oppivelvollisuuden jatkamiseen liittyvää lainsäädäntöä.

Nuoret, joilla on vaara jäädä perusopetuksen jälkeen ilman koulutuspaikkaa tai jotka keskeyttävät toisen asteen opiskelun, ohjataan etsivän nuorisotyön ja muiden toimijoiden kanssa ajoissa tarvittavien tukipalvelujen piiriin. Nuorisopalvelut on aktiivisesti mukana kehittämässä Kuopion Ohjaamo-toimintaa. Ohjaamossa työskentelee kaksi nuoriso-ohjaajaa. Oppivelvollisuuden jatkuminen lisää yhteistyön tarvetta toisen asteen, nuorisopalveluiden ja perusopetuksen kesken nivelvaihtoiminnassa.

Etsivän nuorisotyön resursseja kohdennetaan runsaasti päihteitä käyttävien nuorten kanssa tehtävään työhön. Ankkuri-tiimin nuorisohjaajan, poliisin ja sosiaalityön tiivis yhteistyö koulujen kanssa jatkuu.

Perusopetus ja nuorisopalvelut suunnittelee ja toteuttaa Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmassa sovittuja toimenpiteitä.

Oppimisen tuen ja inklusiivisen opetuksen kehittäminen Pohjois-Savo -hanketta hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja varaudutaan resurssilisäyksiin, joilla varmistetaan perusopetuslain mukainen varhainen ja riittävä oppimisen tuki.

Yhdessä tekeminen ja osallisuus

Yhdessä tekeminen on yksi painopiste toiminnassa. Perusopetus ja nuorisopalvelut osallistuu aktiivisesti erilaisiin kaupungin strategisia painopisteitä tukeviin kehittämishankkeisiin, joissa luodaan ja kokeillaan uusia pedagogisia ja digitaalisia toimintamalleja. Hankkeisiin osallistetaan toimijoita yli hallintokuntien ja hankkeissa tehdään yhteistyötä erityisesti Pohjois-Savon kuntien kanssa mutta myös valtakunnallisesti.

Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksella järjestetään useita kymmeniä lasten ja nuorten erilaisia harrastuskerhoja kouluilla ja nuorisotiloissa. Liikunnallista nuorisotyötä tehdään kaikissa nuorisotiloissa. Harrastamisen Suomen-mallin toteuttaminen aloitetaan Kuopiossa vuonna 2021. Kouluilla toteutettavat harrastukset valitaan syksyisin Koululaiskyselyn perusteella.

Arviointityön ja mittaristojen kehittäminen

Kasvatus ja koulutuspoliittinen ohjelma valmistuu ja ohjelmassa liittyvät mittarit otetaan käyttöön toiminnan arvioinnissa. Kehitetään oman toiminnan arvioinnin kokonaisuutta. Jatkuvan arvioinnin perusteella määritetään tulevat kehittämistavoitteet.

Nuorisotoiminnan arviointia toteutetaan osana valtakunnallista seuranta- ja arviointia. Arvioinnin kokonaisuutta kehitetään.

Henkilöstösuunnittelu ja työhyvinvoinnin edistäminen

Sairauspoissaolojen vähentämiseen liittyvän säästötavoitteen saavuttaminen v.2022 on epävarmaa ja liittyy ainakin osittain koronatilanteen kehittymiseen. Perusopetuksessa vapaaehtoisten säästövapaiden pitäminen on mahdollista vain koulunkäynninohjaajille ja koulusihteereille. Koulunkäynninohjaajien säästövapaat lyhentävät heidän loma-aikoina olevaa lomautusta, joten säästöä ei käytännössä juurikaan synny.

Henkilöstön täydennyskoulutusta järjestetään seuraaviin teemoihin liittyen:

- Kasvu ja oppiminen - pedagogiset koulutukset
- Hyvinvointi - henkilöstön hyvinvointia ja työyhteisön yhteisiä toimintatapoja kehittäviä koulutuksia
- Johtaminen - esimiesten ammatillista osaamista kehittäviä koulutuksia

Henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen haetaan keinoja selvittämällä työn kuormitustekijöitä. Tartutaan keinoihin, joilla työn kuormitusta voidaan hallita ja vähentää.

Perusopetus- ja nuorisopalvelut

KS-2022

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Turvataan osaavan työvoiman saatavuutta.	Valmistavan ja kaksikielisen opetuksen järjestäminen samassa alakoulussa mahdollistaa maahan muuttaneiden oppivelvollisten lasten entistä paremman huomioimisen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopion asema koulutuskaupunkina vahvistuu.	Kasvatus- ja koulutuspoliittisella ohjelmalla varmistetaan laadukas kasvatus ja opetus sekä tuetaan hyvinvointia varhaiskasvatuksesta toiselle asteen loppuun. Oppimisympäristösuunnittelun konseptointia jatketaan. Konseptissa määritellään pedagogisen, digitaalisen ja fyysisen oppimisympäristöjen keskeiset periaatteet ja linjaukset, joilla sujuvoitetaan käyttäjäkeskeistä toimitilasuunnittelua.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Perusopetuksessa kansainvälinen yhteistyö palautuu pandemiaa edeltävälle tasolle.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon.	Osallistutaan valtakunnalliseen OPPIVA-verkoston, kuntatyönantajaverkostoon sekä muiden verkostojen toimintaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuden innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien. Perusopetuksessa Liikkuva koulu – hankkeen päätyttyä toiminta jatkuu osana koulujen toimintakulttuuria. Lisäksi kouluilla on kerhotoimintaa ja Harrastamisen Suomen-malliin kuuluvia kerhoja.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriaritmi säännöllistyy.	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Perusopetuksessa toteutetaan mm. Oikeus oppia – hankekokonaisuus sekä hyvinvointiin liittyvät lukuvuoden painopistealueet. Nuorisopalveluissa tehdään päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn painottuvaa työtä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Perusopetus osallistuu perhekeskusverkostoon ja Yhteinen aika - toimintamalliin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Perusopetuksessa toteutetaan kouluun sitouttavia hankkeita ja tehostettua ohjausta. Oppivelvollisuuden laajentumisella pyritään varmistamaan jokaiselle toisen asteen tutkinto.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille. Peruskouluja rakennetaan lähipalvelukeskuskonseptin mukaisesti. Käyttäjien näkökulmia selvitetään ja pyritään ottamaan huomioon. Peruskouluja rakennetaan oppimisympäristökonseptin mukaisesti. Toimitilojen yhteissuunnitteluun osallistuvat eri käyttäjäryhmien ja sidosryhmien edustajat sekä alueen asukkaat.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Arjen turvallisuus vahvistuu.	Kaikilla yksiköillä on turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat, WPro- ilmoitukset tehdään aina tarvittaessa. Nuorisopalveluissa kehitetään ja koulutetaan heti purku –menetelmän osaajia. Perusopetuksen heti-purkumalli käytössä kaikilla kouluilla	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Asukkaita/huoltajia otetaan mukaan kasvatusta- ja koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Kuopolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Palvelut pyritään järjestämään pääsääntöisesti lähipalveluna.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Pyritään lisäämään Vihreä lippu- ympäristöohjelmaan kuuluvien päiväkotien ja peruskoulujen määrää. Sähköisten materiaalien käyttöä lisätään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

--	--	--

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarviointit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiprosesseja kehitetään kaikissa yksiköissä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Perusopetuksen rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Sähköisen asioinnin kehittäminen jatkuu. Nuorten kohtaamisen ja asioinnin virtuaalisia kanavia kehitetään. Lasten ja nuorten osallistamisen kehittäminen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.	Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.	Osallistutaan aktiivisesti suunnitteluun.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa.	

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion kaupungin koulutuspoliittisen ohjelman toimeenpanoa jatketaan. Kuopiolaisessa opetuksessa yhdessä oppiminen ja kasvaminen sekä opiskelijoiden omien vahvuuksien tunnistaminen ja kehittäminen ovat keskiössä. Lukiokoulutuksen markkinointia kehitetään yhtenä Kuopion kaupungin vetovoimaisuustekijänä #haelukioon brändin alla.

Kuopion lukioverkossa toimii vuonna 2022 neljä päivälukiota ja aikuislukio kaupunkialueella sekä lukiot Nilsiässä ja Juankoskella. Juankosken lukioon hakeutuvien opiskelijoiden määrän mukaan harkitaan erilaisia opetusjärjestelyitä opiskelijoiden tukemiseksi. Kaikkien Kuopion lukioiden yhteistoimintaa tiivistetään ja kehitetään digitaalisin ja monimuoto-opetuksen keinoin lukiokoulutuksen saatavuuden turvaamiseksi.

Yleislukio-opetuksen lisäksi Kuopion lukiot tarjoavat monipuolista erikoislukio-opetusta: Kuopion klassillisen lukion urheilulinja, Kuopion Lyseon lukion IB-linja (International Baccalaureate) ja Kuopion taidelukio Lumitin musiikin, tanssin ja ilmaisutaidon linjat. Kallaveden lukiossa on kansainvälisen liiketoiminnan linja ja Nilsiän lukiossa toimii alppikoulu.

Kuopion taidelukio Lumitin rakentaminen etenee 2022 vuoden aikana ja uusi lukiorakennus otetaan 1.8.2022 alkaen käyttöön. Kuopion aikuislukio siirtyy toimimaan myös uuteen rakennukseen ja hallinnollisesti keskustan kampuksen keskitetyn hallinnon alaisuuteen.

Lukiokoulutukseen ensisijaisesti hakeneiden määrä oli vuonna 2022 edelleen yli 100 hakijaa enemmän kuin lukiokoulutukseen oli varattu aloituspaikkoja. Yhteishaun ikäluokasta 62% haki lukiokoulutukseen. Kaupunkilukioiden sisään pääsyn keskiarvorajaksi muodostui 8.00 Keskiarvo on valtakunnallisessa vertailussa korkea. Vuoden 2022 yhteisvalinnassa aloituspaikkojen määrä on 777. Lukiopaikka turvataan edelleen noin 52-53 %:lle perusopetuksen päättävistä kuopiolaisista nuorista.

Lukiokurssien yhteistarjonta ja virtuaalinen kurssitarjotin mahdollistavat kurssien saatavuuden ja resurssien järkevän käytön oppiaineissa, joissa valintamäärät ovat pienet. Samanaikaisesti tehostetaan henkilöstöresurssin yhteiskäyttöä ja kehitetään monimuoto-opetusta lukioiden aineryhmien yhteistyöllä.

Toisen asteen yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen kanssa (kaksoistutkinto) vastaa Kallaveden lukio ja Kuopion aikuislukio. *Kaksoistutkintolaiset opetus siirtyy Savilahden kampukselle* 1.8.2022 alkaen ja näin yhteistyötä Savon ammattiopiston kanssa syvennetään entisestään. Kaksoistutkintoon hakeutuvien määrän ennustetaan nousevan uuden toimintamallin takia. Syksyn 2022 aikana uutta opetusjärjestelyä seurataan tiiviisti ja arvioidaan sen toimivuutta tulevaisuuden lukiokoulutuksen näkökulmasta Savilahden kampuksella.

Vuoden 2022 aikana arvioidaan uuden opetussuunnitelman toimivuutta ja kehitetään toimintamalleja sen mukaisesti, että pystymme vastaamaan uuden opetussuunnitelman tavoitteisiin täysipainoisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Oppivelvollisuuslaki

Oppivelvollisuuslaki astui voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuslaki takaa opiskelijoille maksuttoman toisen asteen opiskelun. Opinto-ohjauksen lisätarvetta seurataan ja ohjaustarpeen lisääntyessä tehostetaan yhteistyötä *perusopetuksen, nuorisopalvelujen ja Kuopion Työllisyyden palvelutori* toiminnan kanssa.

Ajanmukaisten oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Lukiokoulutus on keskeisessä roolissa oppimisympäristöjen kehittämisessä. Kuopion taidelukio Lumitin suunnittelun aikana kiinnitetään erityistä huomiota opettajien tvt-osaamisen kehittämiseen ja edistetään osaamisen lisääntymisen myötä myös siitä syntyvää opetus- ja toimintakulttuurin muutosta Kuopion lukioissa. Kasvun ja oppimisen palvelualueen ICT-kehittämissyhmän toimet sekä koulujen omat tukitoimet TVT-pedagogiikan käytön edistämiseksi ovat vuonna 2022 osa opettajien osaamisen kehittämistä. Opettajien osaamista kehitetään tulevaisuuden lukion tarpeita vastaavaksi. Kuopion lukiokoulutus on keskeisessä roolissa Itä-Suomen ekosysteemihankkeessa, jossa pyritään tehostamaan Kuopion lukiokoulutuksen tarjoamaa hybridiopetusta Kuopiolaisille lukiolaisille.

Korkeakouluysteistyön kehittäminen

Yhteistyötä eri korkeakoulujen kanssa laajennetaan ja kurssitarjonnan laajamittaisempaa käyttöä tehostetaan lukioiden opinto-ohjauksen kanssa. Korkeakouluopintojen hyväksi lukemisen mahdollisuuksia lukio-opintoihin tehostetaan ja tuetaan näin lukiolaisten motivaatiota ja mahdollisuutta hakeutua oikealle jatko-opintopolulle korkea-asteelle.

Kansainvälisyys, työelämäyhteistyö ja yrittäjyys

Kaupungin strategian mukaisesti kansainvälistyminen on yksi lukiokoulutuksen keskeisiä tavoitteita. Kansainvälisyys ja työelämäyhteistyö on kirjattu velvoittavana myös lukiolakiin. Hanke pohjaisen NEST-keskuksen toiminta jatkuu kaksivuotisilla sopimuksilla ja mukana toiminnassa oli 25 lukiota Itä-Suomesta ja kaksi työntekijää. NEST-keskuksen toiminta rahoitetaan jäsenmaksuilla sekä NEST-keskuksen hallinnoimien hankkeiden kautta tulevalla rahoitusosuudella.

Lukiokoulutus on aktiivinen toimija Kuopion kaupungin ”Työllisyyden palvelutori” -hankkeessa ja yhteistyössä kehitetään erilaisia malleja työelämäyhteistyön edelleen kehittämiseksi uuden lukion opetussuunnitelman hengessä. Kallaveden lukiossa toteutetaan yrittäjyyspainotusta.

Kuopion alueen urheiluakatemia

Vuonna 2022 Kuopion alueen urheiluakatemia toiminnassa on mukana kuusi toisen asteen ja kaksi korkea-asteen oppilaitosta. Yhteistyöstä on lisäksi sovittu Kuopion kaupungin perusopetuksen urheiluluokkien kanssa erillisellä sopimuksella. Toiminta rahoitetaan vuosittaisilla jäsenmaksuilla ja Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä vuosittaisella avustuksella. Tukimuodot valmentautumisen ja opiskelun yhteensovittamiseksi sekä asiantuntijapalveluiden tarjoaminen jatkuvat.

Arviointityön ja mittaristojen kehittäminen

Koulutuspoliittisen ohjelman ja lukioiden kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan lukiokoulutuksen laatu- ja kehittämistyön vuosikellon mukaisesti. Arviointi perustuu lukioiden lukuvuosisuunnitelmista, kouluikkunasta ja erilaisista kyselyistä (Karvi, OPEKA, ROPEKA, OPPIKA, kouluterveyskysely) saatavaan tietoon, täydennyskoulutustietoihin sekä opiskelija- ja rehtorikyselyistä saatavaan tietoon.

Kestävä talous

Opetus- ja rehtorivirkojen täyttäminen toteutetaan taloudellisuutta ajatellen. Taloudellinen lukiokoulutuksen järjestäminen toteutuu tehostaen lukio-opetuksen järjestämistä virtuaalisesti lukioiden kurssitarjontaa tehostaen. Koulutuksiin osallistuminen toteutetaan etäyhteyksiä käyttäen ja muihin tilaisuuksiin matkustaminen supistetaan vain välttämättömiin.

Henkilöstösuunnittelu ja verkostosuunnittelu

Koulutuspoliittisen ohjelman mukaisesti tavoitteena keskeisellä kaupunkialueella on kahden kampuksen malli, jonka johtamisjärjestelyitä on kehitetty ja testattu lukuvuoden 2021-2022 aikana keskustan kampuksen osalta. Kehitetään Nilsiä ja Juankosken lukioiden yhteistyötä. Lukuvuoden 2021-200 alusta hallinnollisesti yksi rehtori on johtanut kumpaakin lukiota ja näin pystytään paremmin tarkastelemaan opetusresurssia sekä kehittää Nilsiä ja Juankosken lukioiden toimintamallia kustannustehokkaammaksi koko lukiokoulutuksen henkilöstön yhteiskäytöllä. Opettajien etäopetuksen osaamisen kehittämiseen panostetaan ja lisätään näin opetushenkilöstön kyvykkyyttä tuottaa tulevaisuuden lukion virtuaaliopetusta Pohjois-Savon lukiokoulutuksen ekosysteemihankkeen koulutuksilla, joka mahdollistaa opetushenkilöstöresurssin tehokkaamman ja laadukkaamman käytön lukiokoulutuksen turvaamiseksi Kuopion lukiokoulutuksen eri toimipisteissä.

Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö

KS-2022

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopion asema koulutuskaupunkina vahvistuu.	LUMIT-lukion rakentuessa kehitetään myös tilojen käyttöön liittyvää yhteistyötä. Aikuislukion siirtymistä lukuvuoden 2022-2023 alkuun suunnitellaan kevään 2022 aikana. Lukiokoulutuksen ja korkea-asteen innovaatio-, yritys- ja työelämäyhteistyötä syvennetään.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kuopion kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen.	Osallistutaan kansallisiin verkostoihin aktiivisesti. Tehdään yhteistyötä ystävyyskaupunkien ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lukiokoulutuksessa kansainvälisen yhteistyön erilaisia hybridimalleja kehitetään kansainvälisyystoiminnan edistämiseksi.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Tehdään ennakoivaa ja aktiivista edunvalvontaa ja vaikuttamista valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon.	Osallistutaan valtakunnalliseen LUKE-verkoston, kuntatyönantajaverkostoon sekä muiden verkostojen toimintaan. Edistetään Itä-Suomen ekosysteemihankkeen kautta lukiokoulutuksen saavutettavuutta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Ateriat monipuolistuvat kaikissa ikäryhmissä ja ateriarhythmi säännöllistyy.	Vahvistetaan hyvinvointia tukevia ruokailutottumuksia lapsuudesta nuoruuteen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Pyritään kouluttamaan nuoria lukion opetussuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti eri oppiaineissa raittiiseen ja aktiiviseen elämäntapaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Tiedotetaan aktiivisesti huoltajien suuntaan lukiokoulutuksessa menevistä asioista ja miten vanhemmat voivat tukea omaa nuortaan lukio-opintojen suorittamisessa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Työttömyys, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys vähenevät.	Oppivelvollisuuden laajentumisella pyritään varmistamaan jokaiselle toisen asteen tutkinto.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen saavutettavuus ja houkuttelevuus.	Tilojen käyttöä on mahdollistettu kaupunkilaisille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Arjen turvallisuus vahvistuu.	Opetetaan jokaista oppilaitoksen työyhteisön jäsentä huomioimaan arjen turvallisuus asioita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen. Opiskelijoita/huoltajia otetaan mukaan kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman tekemiseen.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan ja sitä kehitetään edelleen	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Toiminta ja hankinnat ovat Kuopiossa resurssiviisasta.	Lukiokoulutuksessa käytetään 100%:sti sähköisiä opetusmateriaaleja ja lukiolaiselle hankittavat tietokoneet kustannustehokkaita kierrätettäviä tietokoneita.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Rekrytointiprosesseja kehitetään kaikissa yksiköissä.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Lukion rehtoreiden esimiestyötä tuetaan säännöllisillä kokoontumisilla, uusien rehtoreiden perehdyttämisellä ja mentoroinnilla, johtamiskoulutuksiin osallistumisen tukemisella sekä mahdollisuudella työkiertoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Työyksiköiden palaverit, suunnittelu- ja arviointipäivät toteutetaan pedagogisen johtamisen vuosikellon mukaisesti. Henkilöstö osallistetaan kehittämistyöhön.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Sähköisen asiointin kehittäminen jatkuu. Nuorten kohtaamisen ja asiointin virtuaalisia kanavia kehitetään. Kehitetään bottipalvelua vuoden 2022 aikana lukiokoulutuksen tueksi.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupungin tilikauden tulos saavuttaa vähintään nollatason vuonna 2025.	Toimintaa järjestetään ja palveluita kehitetään olemassa olevan talousarvioraamin puitteissa. Käytetään mahdollisuutta kilpailuttaa hankittavia palveluita ja tarvikkeita lukioille.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehitetään sekä kaupunkitasoisesti että hyvinvointialueen valmisteluun liittyen. Oppilas- ja opiskelijahuollon rooli lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuudessa on merkittävä, koska se on lasten ja nuorten arkiympäristöön sijoittuva palvelu ja olennainen osa monitoimijaista työskentelyä ja varhaista tukea.

Kuraattorien osalta 1.1.2022 astuu voimaan velvoittava henkilöstömitoitus (670 opiskelijaa / htv). Vuonna 2022 valmistellaan psykologi- ja kuraattoripalveluiden siirtymistä hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuopion kaupungin hyvinvointiryhmän tavoitteena/toiminta-ajatuksena on aktiivinen, pärjäävä ja onnelliseksi itsensä kokeva kuntalainen. Tavoitteena on myös ongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen vaikuttavin toimintamallein ihmisten toimintakyvyn turvaamiseksi.

Hyvinvointiryhmä on linjannut kuopiolaisten hyvinvoinnin kokonaistavoitteeksi mm. parantaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Opiskeluohjauksen ohjausryhmän määrittelemät painopistealueet opiskeluohjauksen osalta lukuvuonna 2021-22 ovat (painopistealueet lukuvuodelle 22-23 määritellään vuoden 2022 alussa):

1. Mielen hyvinvoinnin tukeminen yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluohjauksen keinoin ennaltaehkäisevästi ja riittävän varhain

- o Terveelliset elämäntavat
- o Kiusaamisen ehkäisy, puuttuminen ja jälkihoito
- o Koulun ja opiskeluun kiinnittymisen vahvistaminen
- o Vanhemmuuden vahvistaminen ja tuki

2. Monitoimijaisen yhteistyön kehittäminen opiskeluohjauksessa

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut on huomioitu osana perhekeskustoimintaa. Yhteistyötä tullaan edelleen kehittämään osana lasten ja perheiden palveluiden laajempaa kehittämistyötä, jossa vahvistetaan varhaista tukea ja monitoimijaisen yhteistyön sujuvuutta.

Toiminnan suunnittelussa tullaan huomioimaan vallitseva korona-epidemia, jolla voi olla vaikutuksia palveluiden järjestämiseen ja painopisteisiin.

Henkilöstösuunnittelu

Vuoden 2022 aikana palkataan yhteensä 12 kuraattoria. Tähän on saatu valtion erityisavustusta (30% omavastuu).

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

KS-2022

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäluokissa.	Tuetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumista lapsuudesta ja nuoruudesta lähtien osallistamalla Unelmista totta - harrastustukitoimintaan sekä koulujen ja oppilaitosten yhteisölliseen opiskeluhooltoon.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi paranee.	Tavoitetta toteutetaan jatkuvasti psykologi- ja kuraattoripalveluiden perustuksessa sekä yksilökohtaisessa että yhteisöllisessä opiskeluhoollissa. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon palveluissa hyödynnetään mm. IPC-lyhytinterventiomenetelmää. Kuraattoriresurssia lisätään v. 2022.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vanhemmuus sekä perheiden ja läheisten ihmissuhteet vahvistuvat.	Toteutetaan Yhteinen aika -toimintamallia osana perhekeskusverkostoa.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, työturvallisuudesta ja osaamisesta.	Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat päivitetään vuosittain. Järjestetään täydennyskoulutusta koulutussuunnitelman mukaisesti. Turvallisuussuunnitelmat ja riskienarvioinnit päivitetään vuosittain. Toteutetaan työhyvinvointipari-toimintaa. Henkilöstön osaamista kehitetään koulutuksen ja tutoroinnin/mentoroinnin avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Huolehditaan hyvästä työnantajakuvasta ja henkilöstöhankinnasta.	Hoidetaan rekrytointiprosessit ja uusien työntekijöiden perehdytys suunnitelmallisesti.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Uudistetaan johtamista, tuetaan esimiestyötä ja lisätään erilaisia työntekemisen muotoja, kuten työn monipaikkaisuutta.	Esimiestyötä tuetaan v. 2022 työnohjauksella. Etätyö on käytössä mahdollisuuksien mukaan.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt
Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta työn, tiimien ja työyhteisön kehittämiseen.	Tiimirakenne on käytössä ja tukee henkilöstön osallisuutta.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

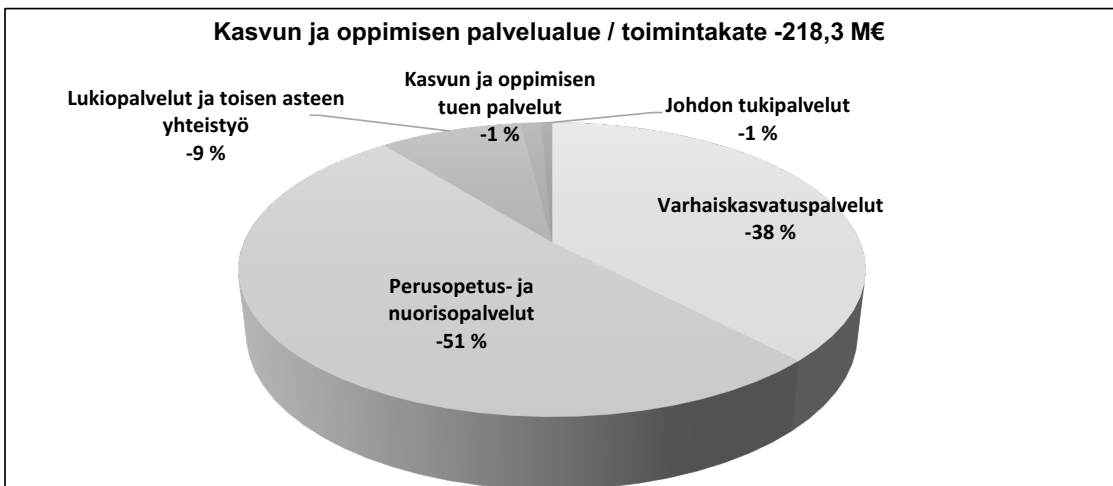
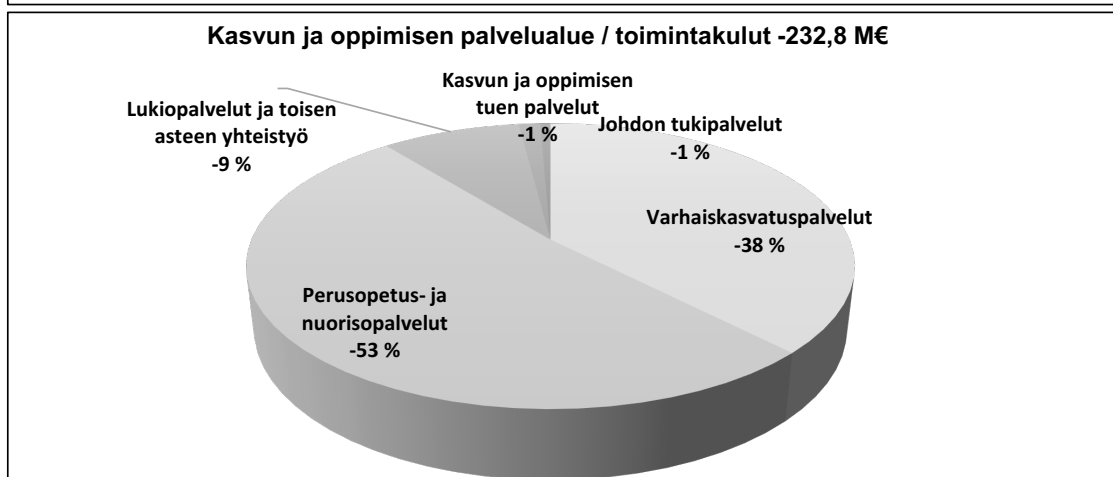
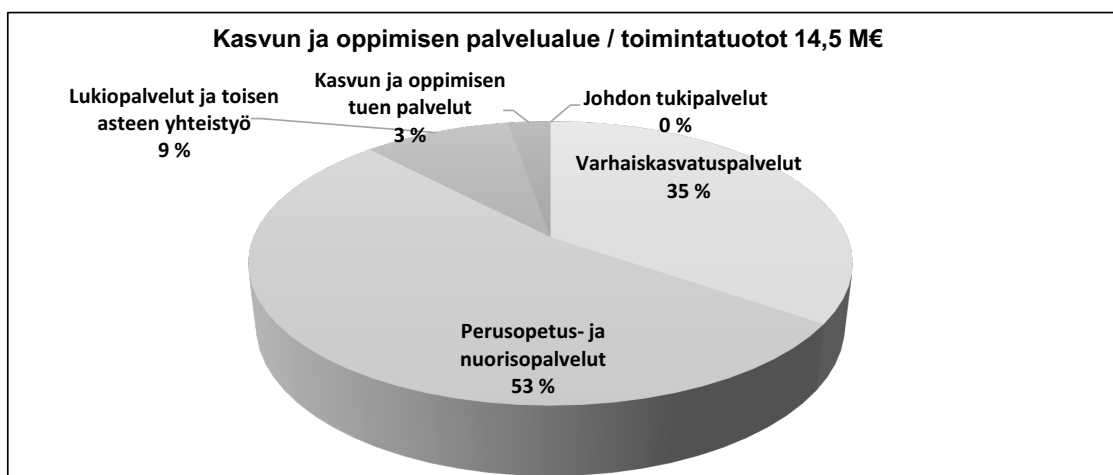
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään palveluja monikanavaisesti ja asiakaslähtöisesti.	Käytössä etävastaanotot asiakkaiden yksilöllisen tarpeen mukaan sekä etäyhteyksin toteutettava ryhmä- ja yhteisötason työ, opiskelijoille suunnattu chat-palvelu sekä some-kanavat. Asiakaslähtöistä kehittämistyötä toteutetaan palautekyselyn (opiskelijat, huoltajat, opetushenkilöstö) avulla.	Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt

<p>Rakennetaan hyvää kumppanuutta ja asiakaslähtöisiä yhteistyömalleja hyvinvointialueen kanssa.</p>	<p>Osallistutaan hyvinvointialueen suunnitteluryhmiin.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt</p>
<p>Uusi Kuopio 2023: Suunnitellaan kaupungin tulevaa roolia ja organisoidaan toimintaa hyvinvointialueen perustamisen jälkeiseen aikaan.</p>	<p>Osallistutaan suunnitteluun. Psykologi- ja kuraattoripalveluiden henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle v. 2023 alusta.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja ja palvelupäälliköt</p>

Vastuualueiden tulojen, menojen ja toimintakatteen osuus palvelualueella (1000 €)

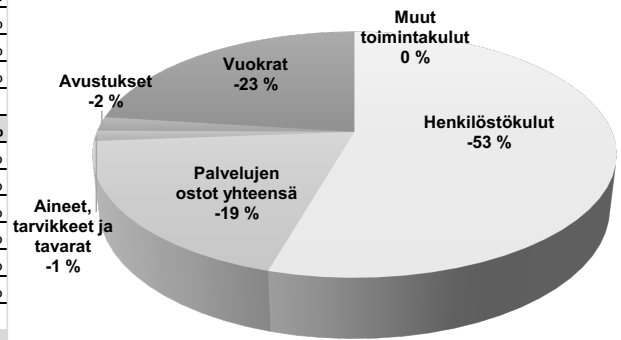
Kasvun ja oppimisen palvelualueen avainprosessit	KS 2022 Tulot	KS 2022 Menot	KS 2022 Toimintakate	Toimintatuottojen % osuus	Toimintakulujen % osuus
Varhaiskasvatuspalvelut	5 029	-87 618	-82 589	34,6 %	37,6 %
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	7 740	-120 009	-112 269	53,3 %	51,5 %
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	1 371	-20 516	-19 145	9,4 %	8,8 %
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	389	-3 161	-2 772	2,7 %	1,4 %
Johdon tukipalvelut	6	-1 499	-1 493	0,0 %	0,6 %
Yhteensä	14 535	-232 803	-218 268	100 %	100 %

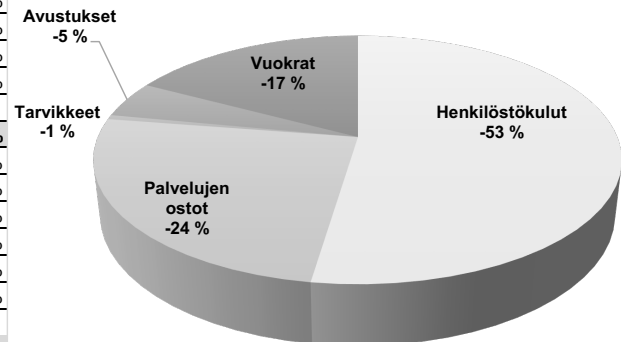
Kasvun ja oppimisen palvelualue				Muutos-%
TULOSLASKELMAT	TP 2020	TA+TAMU 2021	KS 2022	TA21/KS22
Kasvun ja oppimisen palvelualue yhteensä				
TOIMINTATUOTOT YHT.	12 941 527	13 894 000	14 535 000	4,6 %
Myyntituotot	2 919 746	3 133 000	3 344 000	6,7 %
Maksutuotot	5 219 799	4 644 000	4 694 000	1,1 %
Tuet ja avustukset	4 476 845	5 670 000	6 050 000	6,7 %
Muut toimintatuotot	325 137	447 000	447 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-215 356 772	-224 729 400	-232 803 400	4,0 %
Henkilöstökulut yhteensä	-117 311 386	-124 124 400	-127 279 400	2,5 %
Palvelujen ostot yhteensä	-31 790 073	-42 193 000	-44 245 000	7,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 625 605	-2 979 000	-3 213 000	7,9 %
Avustukset	-14 538 619	-4 554 000	-4 332 000	-4,9 %
Vuokrat	-48 926 700	-50 699 000	-53 573 000	5,7 %
Muut toimintakulut	-164 388	-180 000	-161 000	-10,6 %
TOIMINTAKATE	-202 415 245	-210 835 400	-218 268 400	4,0 %

Kasvun ja oppimisen palvelualue / toimintakulut -232,8 M€

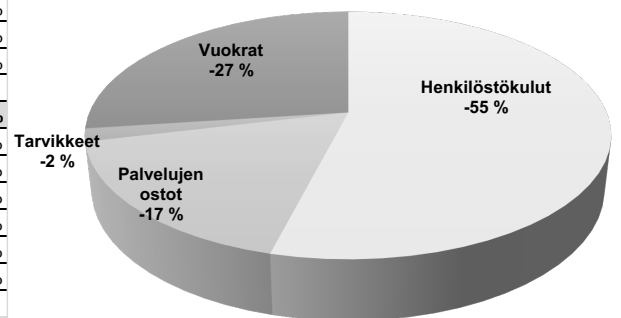
Varhaiskasvatuspalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	5 610 148	4 596 000	5 029 000	9,4 %
Myyntituotot	223 191	122 000	205 000	68,0 %
Maksutuotot	4 739 887	4 096 000	4 146 000	1,2 %
Tuet ja avustukset	636 356	378 000	678 000	79,4 %
Muut toimintatuotot	10 715			0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-79 770 510	-83 297 200	-87 618 100	6,4 %
Henkilöstökulut yhteensä	-41 310 364	-43 844 200	-46 397 100	5,8 %
Palvelujen ostot yhteensä	-9 571 300	-19 853 000	-21 212 000	11,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-438 002	-581 000	-507 000	-12,7 %
Avustukset	-14 511 159	-4 520 000	-4 200 000	-7,1 %
Vuokrat	-13 908 956	-14 457 000	-15 270 000	5,6 %
Muut toimintakulut	-30 729	-42 000	-32 000	-23,8 %
TOIMINTAKATE	-74 160 362	-78 701 200	-82 589 100	6,2 %

Varhaiskasvatuspalvelut / toimintakulut -87,6 M€

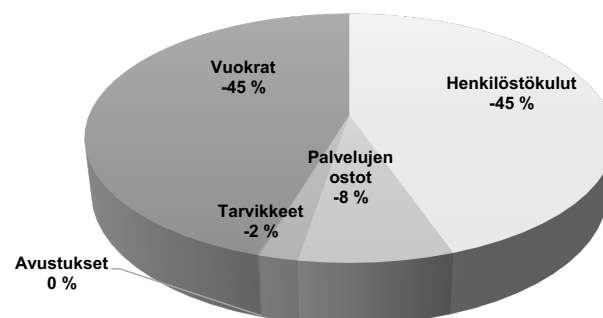
Perusopetuspalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	5 588 659	7 476 000	7 364 000	-1,5 %
Myyntituotot	2 151 027	2 325 000	2 595 000	11,6 %
Maksutuotot	345 951	468 000	468 000	0,0 %
Tuet ja avustukset	2 829 747	4 356 000	3 974 000	-8,8 %
Muut toimintatuotot	261 933	327 000	327 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-109 347 316	-114 259 200	-115 683 000	1,2 %
Henkilöstökulut	-59 124 781	-62 732 200	-62 440 000	-0,5 %
Palvelujen ostot	-19 474 116	-19 432 000	-19 948 000	2,7 %
Tarvikkeet	-1 894 836	-1 894 000	-1 897 000	0,2 %
Avustukset	0	0	-100 000	0,0 %
Vuokrat	-28 829 116	-30 168 000	-31 273 000	3,7 %
Muut toimintakulut	-24 468	-33 000	-25 000	-24,2 %
TOIMINTAKATE	-103 758 657	-106 783 200	-108 319 000	1,4 %

Perusopetuspalvelut / toimintakulut -115,7 M€

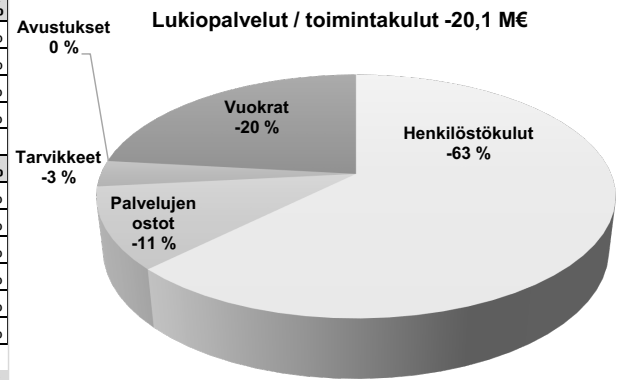

Nuorisopalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	385 408	276 000	376 000	36,2 %
Myyntituotot	53 172	3 000	3 000	0,0 %
Maksutuotot	12 659	47 000	47 000	0,0 %
Tuet ja avustukset	306 690	141 000	241 000	70,9 %
Muut toimintatuotot	12 887	85 000	85 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 953 714	-4 019 100	-4 326 100	7,6 %
Henkilöstökulut	-1 739 659	-1 754 100	-1 925 100	9,7 %
Palvelujen ostot	-250 207	-275 000	-342 000	24,4 %
Tarvikkeet	-90 718	-74 000	-85 000	14,9 %
Avustukset	-1 000	-7 000	-5 000	-28,6 %
Vuokrat	-1 867 196	-1 899 000	-1 954 000	2,9 %
Muut toimintakulut	-4 935	-10 000	-15 000	50,0 %
TOIMINTAKATE	-3 568 306	-3 743 100	-3 950 100	5,5 %

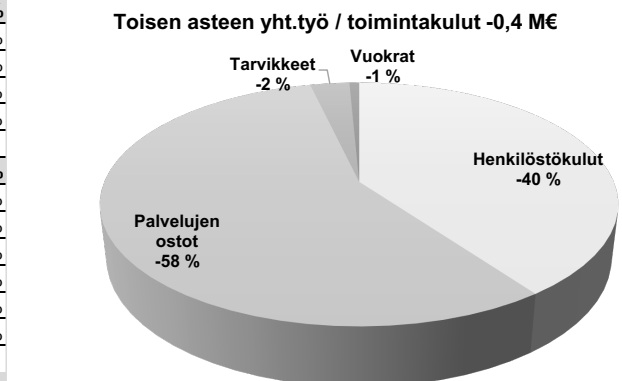
Nuorisopalvelut / toimintakulut -4,3 M€

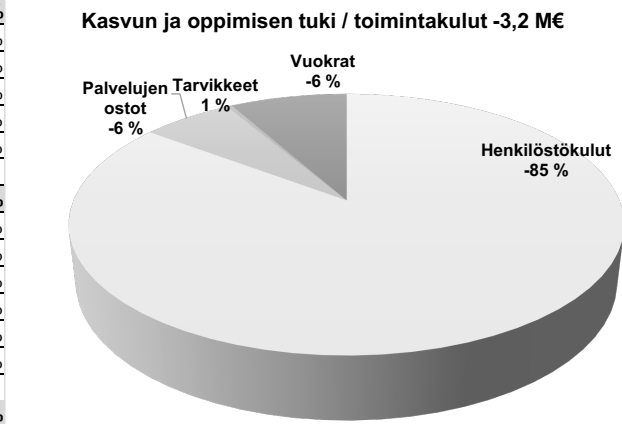
Lukiopalvelut	TP 2020	TA+TAMU 2021	KS 2022	Muutos-% TA21/KS22
TOIMINTATUOTOT YHT.	920 661	1 062 000	957 000	-9,9 %
Myyntituotot	320 136	403 000	298 000	-26,1 %
Maksutuotot	121 301	33 000	33 000	0,0 %
Tuet ja avustukset	440 941	591 000	591 000	0,0 %
Muut toimintatuotot	38 282	35 000	35 000	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-17 687 249	-18 647 500	-20 102 500	7,8 %
Henkilöstökulut	-11 830 129	-12 315 500	-12 519 500	1,7 %
Palvelujen ostot	-1 789 889	-2 044 000	-2 159 000	5,6 %
Tarvikkeet	-128 055	-419 000	-691 000	64,9 %
Avustukset	0	0	0	0,0 %
Vuokrat	-3 839 837	-3 785 000	-4 647 000	22,8 %
Muut toimintakulut	-99 339	-84 000	-86 000	2,4 %
TOIMINTAKATE	-16 766 588	-17 585 500	-19 145 500	8,9 %

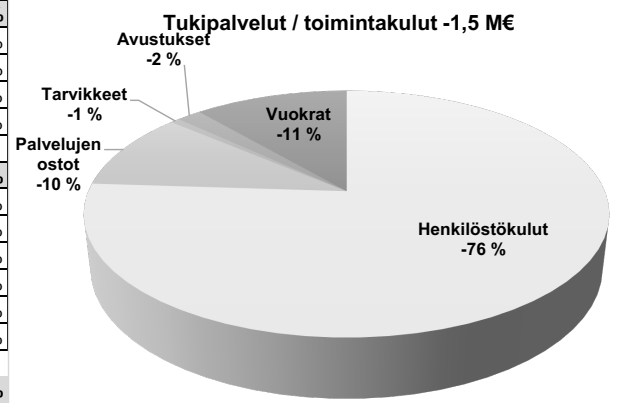
Toisen asteen yhteistyö				
TOIMINTATUOTOT YHT.	338 180	419 000	414 000	-1,2 %
Myyntituotot	121 413	226 000	221 000	-2,2 %
Maksutuotot	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	216 767	193 000	193 000	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-326 547	-422 000	-413 600	-2,0 %
Henkilöstökulut	-113 081	-164 000	-164 600	0,4 %
Palvelujen ostot	-202 436	-240 000	-232 000	-3,3 %
Tarvikkeet	-2 175	-12 000	-12 000	0,0 %
Avustukset	0	0	0	0,0 %
Vuokrat	-5 574	-3 000	-3 000	0,0 %
Muut toimintakulut	-3 280	-3 000	-2 000	-33,3 %
TOIMINTAKATE	11 633	-3 000	400	-113,3 %

Kasvun ja oppimisen tuen palvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	58 227	29 000	389 000	1241,4 %
Myyntituotot	14 944	24 000	22 000	-8,3 %
Maksutuotot	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	43 283	5 000	367 000	7240,0 %
Vuokratuotot	0	0	0	0,0 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 456 623	-2 445 200	-3 161 600	29,3 %
Henkilöstökulut	-2 088 280	-2 134 200	-2 694 600	26,3 %
Palvelujen ostot	-264 271	-171 000	-199 000	16,4 %
Tarvikkeet	-8 431	-8 000	-11 000	37,5 %
Avustukset	0	0	0	0,0 %
Vuokrat	-95 351	-132 000	-257 000	94,7 %
Muut toimintakulut	-289	0	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-2 398 396	-2 416 200	-2 772 600	14,8 %

Johdon tukipalvelut				
TOIMINTATUOTOT YHT.	40 243	36 000	6 000	-83,3 %
Myyntituotot	35 862	30 000	0	-100,0 %
Maksutuotot	0	0	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	3 062	6 000	6 000	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 319	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-1 814 812	-1 622 500	-1 498 500	-7,6 %
Henkilöstökulut	-1 105 091	-1 176 500	-1 138 500	-3,2 %
Palvelujen ostot	-237 853	-158 000	-153 000	-3,2 %
Tarvikkeet	-63 389	-9 000	-10 000	11,1 %
Avustukset	-26 460	-27 000	-27 000	0,0 %
Vuokrat	-380 669	-251 000	-169 000	-32,7 %
Muut toimintakulut	-1 349	-1 000	-1 000	0,0 %
TOIMINTAKATE	-1 774 569	-1 586 500	-1 492 500	-5,9 %

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT VUOSILLE 2022-2024

Kuopio 2025 -ryhmän linjausten mukaisesti henkilötyövuosien määrä pidetään vuoden 2020 tasossa. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisarvoihin ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

Henkilöstösuunnitelma	TP 2020	KS 2021	Muutos 2022	Hankkeet muutos 2022	KS 2022	Muutos yhteensä 2020/2022	Eläköitymisarvio vuonna 2022	Muutos yhteensä 2020/2022	Suunnitelma 2023	Suunnitelma 2024	Eläköitymisarvio vuosina 2023 ja 2024
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE	htv	htv	htv	htv	htv	htv		€	htv	htv	htv
Varhaiskasvatuspalvelut	1082,3	1121,7	7,8	4,0	1133,5	51,2	13,9	2 560 000	1 184	1 219	33
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	1143,9	1133,3	-9,0	20,0	1144,3	0,4	16,0	20 000	1 202	1 238	24
Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyö	162,3	162,6	6,0		168,6	6,3	9,7	315 000	173	178	3,5
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	40,6	36,9		8,5	45,4	4,8	0,5	240 000	0	0	
Johdon tukipalvelut	18,3	16,4	0,5		16,9	-1,4	1,4	-70 000	16	16	0,5
Palvelualue yhteensä	2447,4	2470,9	5,3	32,5	2508,7	61,3	41,5	3 065 000	2575,0	2651,8	61,0

Eläköitymisarvio on puolet (1/2) 64 vuotta täyttävistä.

** ** *

TP 2020 htv: Henkilötyövuosien määrä 31.12.2020
KS 2021 htv: Vuoden 2021 henkilöstösuunnitelma käyttösuunnitelmassa
Muutos 2022 htv: Muutos vuonna 2022 verrattuna KS2021 lukuun. Lisäys + -merkkisenä ja vähennys -merkkisenä.
Hankkeet muutos 2022 htv: Vuonna 2022 alkavien hankkeiden ja vuonna päättyvien hankkeiden htv-erotus.
KS 2022 htv: Vuoden 2022 suunnitellut henkilötyövuodet yhteensä. HUOM! Taulukossa on kaava valmiina.
Muutos 2020/2022 htv: Henkilötyövuosimuutos (lisäys/vähennys). HUOM! Taulukossa on kaava valmiina.
Muutos 2020/2022 €: Palkkakulumuutos (lisäys/vähennys). HUOM! Taulukossa on kaava valmiina. 1 htv = 50.000 €.
Suunnitelma 2023 ja 2024: Arvioitu henkilötyövuosien määrä suunnittelukaudella.

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitteluun ja henkilötyövuosien kasvattamiselle tuovat paineita varhaiskasvatuspalveluissa varhaiskasvatuslain muutos, joka liittyy erityisen tuen päätöksiin. Lakimuutos lisää paineita/tarvetta mm. varhaiskasvatuksen erityisopettajaresursseihin.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta oppivelvollisuuslain muutokset lisäävät paineita oppilaanohjauksen ja ohjaamisen resurssointiin.

Kasvun ja oppimisen tuen osalta lisäpaineita vuodelle 2022 tuo velvoittava mitoitus kuraattoripalveluihin 1.1.2022 alkaen.

Hallinnon uudistamiseen ja toimintojen järjestelyyn liittyvä kaupunkitasoinen Haltuun-hanke ei lähtökohtaisesti vaikuta nykyiseen em. palveluissa olevaan henkilöstöön tai henkilötyövuosiin.

Hanketoimintaan ja projekteihin liittyvän henkilöstön on arvioitu aiheuttavan vuodelle 2022 noin 32,5 htv:n muutoksen (sisältää varhaiskasvatuspalvelut, perusopetus- ja nuorisopalvelut, lukiokoulutuksen sekä kasvun ja oppimisen tuen palvelut).

Henkilöstön htv-määrien arviointi vuodelle 2023 ja 2024 on vaikeaa, siihen vaikuttavat mm. lasten/oppilaiden määrä, lainsäädännön veloitteet mm. oppivelvollisuusiän nostaminen sekä varhaiskasvatuksen mitoituksen vaikutukset henkilöstömääriin.

Mittaristo 2022

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Vastuualue: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Ennuste 2021	TA 2022
Varhaiskasvatupalvelut	Päiväkotien täyttöaste (max-käytössä olevat paikat)						
kv:n sitova tavoite	- haja-asutusalueen täyttöaste	94	97	92	97	97	96
kv:n sitova tavoite	- taajama-alueen täyttöaste	97	97	97	99	99	99
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatukseen osallistumis-% (0-6)	71,1	74,3	74,8	74,1	74,1	74,0
kv:n sitova tavoite	Varhaiskasvatuksen toimintamenot 0-6 -vuotiasta lasta kohden	9 451	10 265	10 752	11 228	11 228	11 627
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	42 826	48 070	47 738	52 789	52 789	50 397
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	13	13	12
Kunnallinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	4 144	4 201	4 169	4 200	4 102	4 100
Yksityinen päiväkotihoido	Hoidossa olevien lasten määrä *)	1 109	1 192	1 154	1 150	1 201	1 200
Kunnallinen perhepäivähoito	Hoidossa olevien lasten määrä *)	460	392	321	320	261	250
Yksityinen perhepäivähoito	Hoidossa olevien lasten määrä *)	55	49	50	50	47	40
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 768	5 834	5 694	5 720	5 611	5 590
- joista alle 3 vuotiaiden määrä		1 364	1 348	1 324		1 370	
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 654	1 489	1 412	1 414	1 346	1 300

*) Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Vastuualue: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Ennuste 2021	TA 2022
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	10 584	10 618	10 767	10 773	10 780	10 750
	Luokkamuotoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	4,1 %	4,4 %	4,5 %	4,0 %	4,0 %	4,5 %
Kv:n sitova tavoite	Perusopetuksen toimintamenot 7-15 -vuotiasta lasta kohden (ilman avustuksilla katettuja menoja)	9 451	9 817	9 922	10 084	10 084	10 140
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,3	17,1	17,2	17,0	17,0	17,2
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	19,8	19,7	19,1	19,0	19,0	19,1
	Vuosiviikkotunnit/oppilas *	1,80	1,83	1,83	1,80	1,80	1,83
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	133 420	137 095	137 820	139 269	139 269	143 933
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13	13	13
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	226 168	200 000	180 000	215 000	200 000	215 000
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	312	300	300	300	300	300
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	15	16	20	17	17	18
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 042	9 290	9 577	9 577	9 577	9 533

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti. Kouluikkunan tiedot saadaan takautuvasti mm. 2021 tiedot alkusyksyllä 2022.

Vastuualue: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Ennuste 2021	TA 2022
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 489	2 543	2 594	2 540	2 518	2 520
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	200	200	200	180	180	154
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	61 %	61 %	61 %	62 %	62 %	68 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	53 %	52 %	52 %	52 %	52 %	49 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	22 %	18 %	20 %	19 %	19 %	20 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat (%)	108 %	111 %	111 %	111 %	111 %	106 %
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 380	2 392	2 330	2 390	2 390	2 583
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	7 138	7 105	6 818	7 102	7 102	7 980
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 346	19 828	19 828	18 765	18 765	24 257
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	8	8	8	10

Vastuualue: Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Ennuste 2021	TA 2022
Koulupsykologipalvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	10 %	11 %	14 %	10 %	10 %	12 %
	Oppilaita/koulupsykologi	1 218	1 145	965	982	982	976
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	14 %	13 %	18 %	13 %	13 %	15 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 061	1 015	1 016	972	972	1 049
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	11 %	12 %	15 %	11 %	11 %	13 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 235	1 186	1 207	1 012	1 012	1 015
Koulukuraattoripalvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10 luokkalaiset)	10 %	12 %	12 %	11 %	11 %	13 %
	Oppilaita/koulukuraattori	1 204	1 218	1 211	1 230	1 230	664
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	8 %	8 %	12 %	8 %	8 %	10 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	1 311	1 168	1 351	1 167	1 167	957
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	17 %	16 %	19 %	15 %	15 %	17 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	1 134	1 059	983	1 012	1 012	882

Taiteen perusopetus / avustukset 2022			
	Alle 18-vuotiaiden kuopiolaisten oppilaiden määrä 15.11.2021	€/opp	Avustus 63 €/ opp
Kuopion Rouvasväenyhdistys ry / Kuopion Muotoiluakatemia	19		1 199
Kuopion Taideopisto / Kuopion Esittävän Taiteen tuki ry	118		7 444
Kuopion Tanssistudio Oy	115		7 255
Musiikkikouluyhdistys Kantele ry	41		2 586
Kuopion Lasten Sirkus ry	135		8 516
YHTEENSÄ	428	63	27 000

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Investoinnit 1.000 €

TA+M 2021 TA 2022 TS 2023 TS 2024 TS 2025 2022-2025

ICT-hankinnat

Tietokone- ja viestintälaitteet

Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-200	-1 716	-200	-200	-200	-2 316
--------------------------------	-------	------	--------	------	------	------	--------

Koneet ja kalusto

Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-1 190	-2 930	-1 300	-1 300	-1 300	-6 830
--------------------------------	-------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Tilapalvelut

Talonrakennus

Koko hanke

Kasvun ja oppimisen palvelualue (koulut ja nuorisotilat)

Länsi-Puijon koulun lisätilat	laajennus	2 150	-1 450				
Lumit, musiikki- ja ilmaisutaidon lukio	uusi	27 200	-13 600	-7 061			-7 061
Niiralan koulun peruskorjaus koulu- ja päiväkotikäyttöön	peko	15 500	-9 200	-7 510			-7 510
Riistaveden kouluratkaisu	uusi	13 600	-400	-7 100	-6 090		-13 190
Syvänniemen alakoulu ja päiväkotit (0-2)	vuokra		-100	-50			-50
Jynkänlahden viipaleen korvaus uudisrakennuksella	vuokra			-50			-50
Pirtin koulun laajennus ja muutostyöt	uusi	27 300		-300	-800	-4 000	-15 000
Hatsalan klassillinen koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	28 000		-100	-6 900	-14 000	-7 000
Ylä-Pyörö perusparannus	perusp.	22 800				-6 500	-10 000
Lyseon peruskorjaus	peko	9 000				-100	-4 400
Kettulan koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	7 000				-300	-3 200
Särkiniemen koulu (korvaava uudisrakennus)	uusi	4 450					-2 100
		157 000	-24 750	-22 171	-13 790	-25 150	-41 700
							-102 811

Kasvun ja oppimisen palvelualue (päiväkodit)

Männistön päiväkotit, 8 r	vuokra	250	-250				
Mölymäen määräaikainen päiväkotit, 10 r	vuokra	750	-700				
Kurkimäen viipalepäiväkotit	vuokra	450	-450				
Lastentien päiväkotit (Alava), 6 r	uusi	5 800	-2 200	-3 564			-3 564
Länsi-Puijon päiväkotit, 4 r	uusi	4 250		-100	-2 500	-1 650	-4 250
Petosen päiväkotit, 8 r	uusi	6 500		-100	-3 000	-3 000	-6 100
Paimenpojan päiväkotit, 6 r	uusi	4 700			-300	-3 000	-1 400
Sinikellon päiväkotit, 8 r	uusi	7 900			-200	-2 600	-3 300
Saarikellon päiväkotit, 6 r	uusi	4 700		-200	-2 000	-2 500	-4 700
Suopursun päiväkotit, 5 r	peko	2 000				-2 000	-2 000
Maunolanmäen päiväkotit	peko	2 000					-2 000
Takkapolun päiväkotit	uusi	3 600					-3 600
Kivilammen päiväkotit, 4 r	uusi	3 600					-300
Uudiskohteet (korvaavat nykyisiä peruskorjauskuntoisia)	uusi		-100				
		46 500	-3 700	-3 964	-8 000	-14 750	-10 600
							-37 314

Elinkaari- ja vuokrahankkeet 1 000 €

TA+M 2021 TA 2022 TS 2023 TS 2024 TS 2025 2022-2025

Tilapalvelut

Koko hanke

Kasvun ja oppimisen palvelualue (koulut ja nuorisotilat)

Rajalan koulun lisätilat (elinkaarisop.laajennus)	vuokra	3 600		x			
Hiittulanlahden koulu, 2.vaihe (elinkaarisopimus)	vuokra	2 100		x	x		
		5 700					

Kasvun ja oppimisen palvelualueen talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus:

Käyttötaloulosassa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Käyttötalous:	Sitovuus
Kasvun ja oppimisen palvelualue	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	Toimintakulut

Kasvun ja oppimisen lautakuntaan nähden sitovuus:

Käyttötalous:	Sitovuus
Varhaiskasvatuspalvelut	Toimintakate
Perusopetus- ja nuorisopalvelut	Toimintakate
Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö	Toimintakate
Kasvun ja oppimisen tuen palvelut	Toimintakate
Johdon tukipalvelut	Toimintakate
Lautakunta oikeuttaa apulaiskaupunginjohtajan tekemään mahdollisia määrärahan siirtoja vastuualueiden välillä ja asiakkuusjohtajat palveluprosessien välillä ja sisällä.	
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta vastuualueille ja palveluprosesseille)	Toimintakulut